

NIEUWSBRIEF OKTOBER 2024

- [‘Oog Voor Elkaar Brandevoort’ krijgt terecht veel aandacht](#)

‘Oog Voor Elkaar Brandevoort’ krijgt terecht veel aandacht

Het aantal ‘Goed voor Elkaar’-initiatieven neemt snel toe in het zuiden van het land. ‘Goed voor Elkaar’ is oorspronkelijk door Don van Sambeek in Laarbeek geïnitieerd en is een succesvol voorbeeld van een inwonersinitiatief. Het leidde bij inwoners tot bewustwording van het belang van een sterk netwerk en het zette mensen aan tot acties om het eigen netwerk te versterken. Een sterk sociaal netwerk is voor alle ouderen van belang, omdat steeds meer ouderen langer zelfstandig thuis blijven wonen.

Vervolgpijl in samenwerking met CZ

In samenwerking met de Koepel van Zorgcoöperaties Zuid Nederland en zorgverzekeraar CZ is in september 2021 gestart met een verdere verspreiding van Goed voor Elkaar. De doelstelling is dat in minimaal 2 regio's, waarvan 1 in Limburg en 1 in Brabant, ‘Goed voor Elkaar’ wordt geïmplementeerd. Na de implementatie is het initiatief zelfstandig in de regio ingebed, onderdeel van de regionale netwerken en wordt het regionaal gefinancierd.

Ton Diris en Judith Somers voor gemeenschapshuis 's Brandpunt in Brandevoort

Aan de slag met sociale netwerkversterking

‘Oog voor Elkaar’ in de Helmondse wijk Brandevoort is een zeer succesvol voorbeeld. Initiatiefnemer is Ton Diris, inwoner van Brandevoort. Hij is Limburger van geboorte, voormalig leraar in Helmond, gepensioneerd en nu onder andere actief in KBO St. Lucia. Hij heeft het onderwerp ‘sociaal netwerk rondom de oudere inwoner’ bij het bestuur van KBO St. Lucia aangekaart en zij stonden positief tegenover het initiatief ‘Goed voor Elkaar’. Het kreeg de naam “Oog voor Elkaar in Brandevoort”. Dit om verwarring te voorkomen met een ander initiatief in Helmond, de Goed voor Mekaar Box.

Ton Diris ging als kartrekker aan de slag en hij krijgt hierin ondersteuning van Judith Somers, werkzaam bij de Koepel ZNL. Ton en Judith vormden een werkgroep, bestaande uit zo'n 6 vrijwilligers, en maakten plannen voor sociale netwerkversterking in de wijk Brandevoort. Het doel: de oudere inwoners (doelgroep 60plusser) te helpen zijn/haar sociale netwerk te versterken.

Deelname boven verwachting

De gemeente verwachtte dat aan de eerste bijeenkomst in 2023 30 mensen zouden deelnemen. Ton Diris had een hogere verwachting: 100 deelnemers. Ton Diris: “Het werden er 180! En daarna is de ontwikkeling heel snel gegaan. Op dit moment zijn er 12 buurtcirkels en de 13e staat in de grondverf. Aan een cirkel nemen 8-15 mensen deel. Zij staan voor elkaar klaar, vormen netwerken. Hulpvragen kunnen sterk verschillen: ik heb mijn enkelband gescheurd, wie kan helpen? Wie kan me helpen bij het uitlaten van mijn hond? Bij het doen van boodschappen? Wie kan me met de auto ergens naar toe brengen? In elke cirkel zijn ook twee verbinders actief en die gaan als het nodig is op zoek naar mensen die kunnen helpen. En uit die activiteiten komen weer nieuwe voort, zoals samen eten of het organiseren van een buurtbarbecue.”

De snelle groei en ontwikkeling laat zien dat in Brandevoort de behoefte groot is. Brandevoort is een moderne, jonge wijk die ongeveer 20 jaar bestaat. Er zijn 11.560 inwoners, van wie 1040 60 plussers, ca. 10% van de bevolking.

Vraagverlegenheid

De ervaring van Ton Diris is dat het belangrijk blijft om mensen te stimuleren hun (hulp)vraag te stellen. “Het is zeer belangrijk om iets te organiseren waardoor mensen elkaar beter leren kennen. En dan nog blijven er dingen liggen. Recente voorbeelden die ik heb zijn het in elkaar zetten van een kapotte kapstok en het herstellen van een lamp. Mensen nemen deel aan de werkgroep, cirkel, maar durven niet te vragen. Ze willen wel zelf hulp bieden en doen dat ook, maar mijn generatie vraagt niet zelf, stelt weinig hulpvragen.”

Project nu in derde fase

Het bewonersinitiatief ‘Oog voor elkaar’, deel uitmakend van de Buurtcirkels Brandevoort, focust op het bouwen van netwerkcirkels in de wijk. Zij geven de voorkeur aan woord buurtcirkel boven voorzorgcirkel, onder andere omdat het woord zorg teveel afschrikt. De bijeenkomsten worden nog elke keer druk bezocht. Gemiddeld nemen 100 - 180 mensen deel. Inmiddels is de derde fase aangebroken. Een kort overzicht van de drie fases:

Fase 1: Al snel blijkt tijdens deze fase bij het invullen van de [Netwerkaart](#) van Goed voor Elkaar dat de versterking van het netwerk echt uit de buurt moet komen. Brandevoort is een jonge wijk met inwoners die oorspronkelijk uit alle windstreken komen. De eerste bewoners zijn inmiddels gepensioneerd. Kinderen en andere familie wonen vaak niet in de buurt. Uit onderzoek is gebleken dat het gevoel van eenzaamheid hoog is onder de 65plussers (46%).

Fase 2 : Er werd hard gewerkt aan het opbouwen van buurtnetwerken. Er zijn al 12 groepjes gevormd, bestaande uit zo'n 10 tot 15 inwoners. Zij hebben onderling met behulp van de netwerkkarten in kaart gebracht waar ze elkaar bij kunnen helpen en contactgegevens van familie en vrienden verzameld.

Fase 3 is van start gegaan. Er worden momenteel vrijwilligers getraind en vanuit de LEV-groep (welzijnsorganisatie) zijn er netwerkcoaches aangesteld om mensen met een hulpvraag, die niet in een groepje horen, te helpen met hun netwerkversterking.

Voordelen aanpak

‘Goed Voor Elkaar’ initiatieven bieden veel voordelen. Aan de mensen die eraan deelnemen, de 60 plussers. Maar ook aan de zorg- en welzijn-organisaties en aan de (WMO-gelden van de) gemeente. In tegenstelling tot verwachtingen leiden initiatieven zoals ‘Oog voor Elkaar’ tot een kleiner beroep op professionele organisaties en minder uitgaven. Zij vragen wel om een goede samenwerking en wisselwerking.

Volgende stap zetten in samenwerking

Brandevoort heeft aansluiting gevonden bij het regionale programma ‘Peel Duurzaam Gezond’ en het deelprogramma ‘Eigen Regie en Zingeving’. Het doel van dit deelprogramma is een zorgzame samenleving te realiseren waarin omzien naar elkaar gewoon is. Dit gebeurt door ruimte te houden en te maken voor inwonersinitiatieven en laagdrempelige hulp en steunpunten.

Inmiddels werkt de Koepel van Zorgcoöperaties Zuid Nederland binnen het deelprogramma ‘Eigen Regie en Zingeving’ aan leerwerkplaatsen waarin formele- en informele zorgverleners en bewonersinitiatieven lokaal op een gelijkwaardige manier kunnen samenwerken aan een toekomstbestendige zorg.

Deze leerwerkplaatsen gaan van start in vier dorpen/kleine kernen in de Peel en in Helmond. En natuurlijk kon het initiatief in de wijk Brandevoort in Helmond niet ontbreken. Er is financiering voor 2024 met de intentie om de uitvoering in 2025 en 2026 te continueren en succesvolle werkwijzen structureel te borgen.

In Peel Duurzaam Gezond hebben al deze organisaties hun handtekening gezet, maar dat wil nog niet zeggen dat alle mensen meedoen, zich daarnaar gedragen. Nu moet het in de praktijk nog echt gebeuren. De leerwerkplekken zijn heel praktisch ingestoken en gaan uit van gelijkwaardige samenwerking en de vraag: wat kunnen informele netwerken en formele organisaties voor elkaar betekenen? Dat kan heel praktisch zijn, zoals het bieden van ruimte. Wooncorporaties, scholen en andere organisaties kunnen ruimte beschikbaar stellen aan de cirkels. Maar er is meer. Mensen uit zorgorganisaties zijn soms bang dat samenwerken met bewonersinitiatieven hun nog meer werk oplevert. Maar het tegenovergestelde is het geval. Daarom is het belangrijk dat medische organisaties en zorgverzekeraars zoals CZ voorlichting geven over en attenderen op samenwerking met de bewonersinitiatieven.

Oog voor Elkaar Brandevoort dient als voorbeeld voor de plannen om netwerken van ouderen te versterken in overige delen van Helmond. Momenteel worden er samen met het netwerk Aandacht voor Ouderen Helmond plannen uitgewerkt om het gedachtegoed te verankeren. De leerwerkplaatsen kan hierbij helpen de samenwerking in dit netwerk van inwoners, de gemeente Helmond, de LEV-groep vorm te geven.
